

ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ «ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ» ΔΕΗ

ΤΣΑΝΑΚΑΛΕ–ΣΜΥΡΝΗ–ΠΡΟΥΣΑ–ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ (από 18 έως 25 Οκτωβρίου 2023)

Εικόνες- Εντυπώσεις-Συναισθήματα-Διαπιστώσεις

Περιγραφή: **Μιχάλη Ραμπίδη**

Πτολεμαΐδα Νοέμβριος 2023

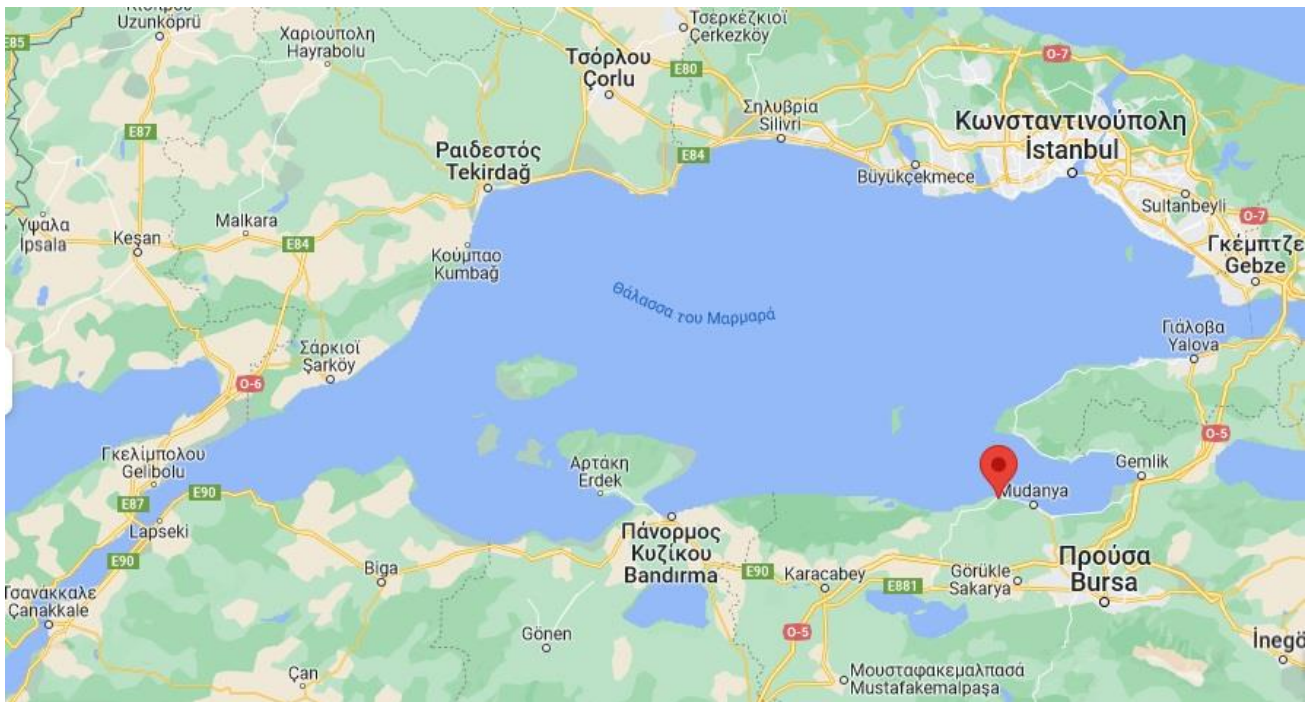
Χαράματα στο Δημαρχείο της Πτολεμαΐδας περιμέναμε το Λεωφορείου του πρακτορείου Giatrakas travel μαζί με τους συναδέλφους από την Φλώρινα, για την 8ήμερη εκδρομή μας στα Μικρασιατικά παράλια, την Προύσα και την Κωνσταντινούπολη. Με ενδιάμεσες στάσεις Κοζάνη, Βέροια & Θεσσαλονίκη, από τις οποίες επίσης ήρθαν μαζί μας όλοι οι συνάδελφοι του Γκρουπ, ξεκινήσαμε για τα Ελληνο-Τουρκικά σύνορα, με πρώτο προορισμό μας το Τσανάκαλε.

Οι περισσότεροι συνάδελφοι γνωστοί μεταξύ μας, είχαμε αρκετό καιρό να συναντηθούμε, να θυμηθούμε και να ανταλλάξουμε φιλικές ατελείωτες κουβέντες. Επιτρέψτε μου μόνο την αναφορά στους Γιώργο & Ρούλα «κολλητοί» μας από τα παλιά!

Η διάθεση του γκρουπ πολύ καλή, όπως επίσης και η ενημέρωση από την υπεύθυνη του πρακτορείου Νικολέτα και τον ξεναγό μας Ναζμί που παραλάβαμε από την Κομοτηνή. Οδηγός του νέου-καλοτάξιδου Λεωφορείου ο Ηλίας, εξυπηρετικός και καλοδιάθετος! Η διάθεσή μου, «αναψυχής», να χαρώ την εκδρομή, λίγο μακριά από τα μαθησιακά-διδασκτικά καλούπια και δίχως την πίεση-κυνηγητό του χρόνου. Εξ άλλου είχα ξαναεπισκεφτεί την τουρκία.

Η υπεύθυνη της εκδρομής Έφη μαζί με την Γεωργία, με άψογη συμπεριφορά και τη μεγίστη διάθεση προσφοράς σε όλα τα μέλη του γκρουπ και ξοπίσω το διακριτικό μάτι του Αντώνη του ταμιά του συλλόγου μας, με τις ελάχιστες επιλεκτικές παρεμβάσεις. Άριστη συνεργασία μεταξύ των τριών και υψηλός βαθμός συνεννόησης με Νικολέτα και Νασμί.

ΦΩΤΟ: ΧΑΡΤΗΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΜΑΣ

Συνέχεια μετά τα σύνορα από Ύψαλα, Κεσσάνη, Καλλίπολη, Μάδυτο και διασχίζοντας τον Ελλήσποντο με ferry boat το απόγευμα, από τη «γέφυρα του Τσανάκαλε 1915» που συνδέει το Αιγαίο Πέλαγος με τη θάλασσα του Μαρμαρά στο Τσανάκαλε.

Τ Σ Α Ν Α Κ Α Λ Ε: Ονειρεμένη πόλη με 100 χιλ. πληθυσμό, με 2 κρατικά και 8 ιδιωτικά πανεπιστήμια και 10 χιλ. Φοιτητές, μια ζωντανή πόλη!

ΦΩΤΟ: 1 & 2 Το παρεάκι σε ΚΑΦΕ και στην παραλία, 3 το κέντρο του Τσανάκαλε, 4 ο Δούρειος Ίππος

Α Π Ο Τ Σ Α Ν Α Κ Α Λ Ε (Δαρδανέλια) Π Ρ Ο Σ Τ Ρ Ο Ι Α – Α Ι Β Α Λ Η – Π Ε Ρ Γ Α Μ Ο – Σ Μ Υ Ρ Ν Η

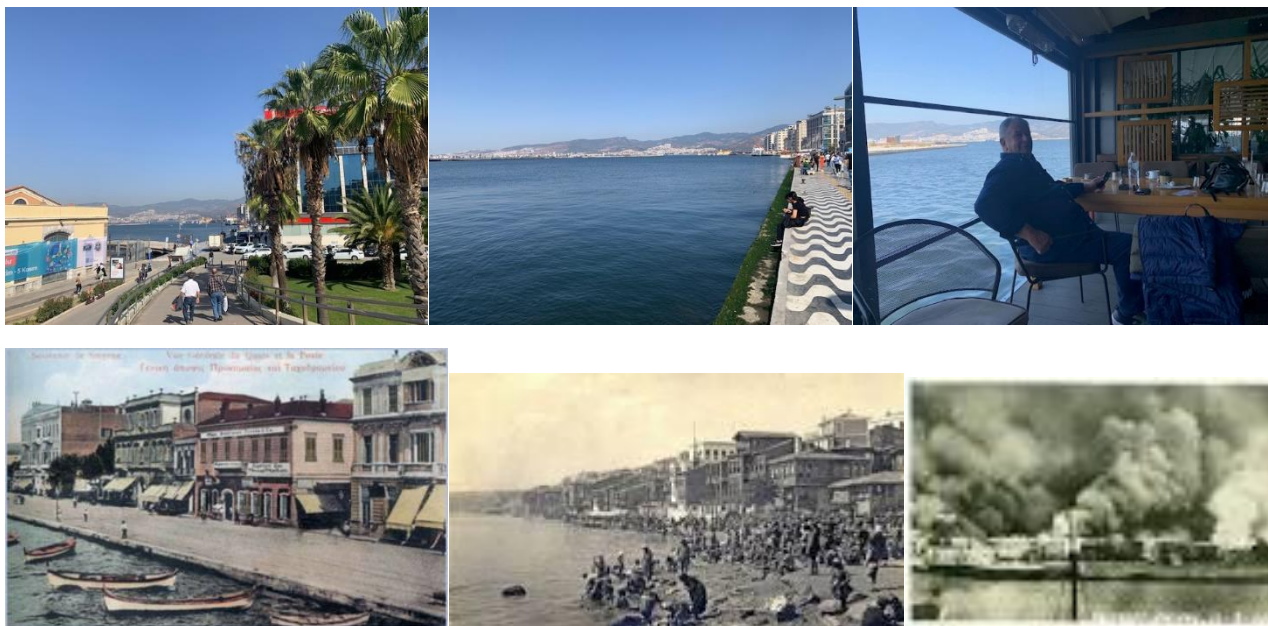
ΦΩΤΟ: Πέργαμος, αρχαία πόλη της Περγάμου, Μοσχονήσια, Τροία.

Τα Μοσχονήσια είναι μικρά πανέμορφα νησιά, σε απόσταση αναπνοής από τη Ν. Λέσβο, που τα συνδέουν γέφυρες όπως και με το Αίβαλί. Στην ανταλλαγή πληθυσμών το 1923 ήρθαν και κατοίκησαν την περιοχή Τούρκοι μετανάστες από την Κρήτη.

Σ Μ Υ Ρ Ν Η Η Τρίτη σε πληθυσμό πόλη της Τουρκίας με 4,3 εκ κατοίκους. Η πολυεθνική πόλη που οι Ευρωπαίοι αποκαλούσαν «**το Παρίσι του Λεβάντε**» και οι Τούρκοι «**Γκιαούρ Ιζμίρ**»! Λίγο πριν

την Μικρασιατική καταστροφή του 1922 η Σμύρνη αριθμούσε 379 χιλ. κατοίκους, εκ των οποίων οι 165 χιλ. Έλληνες, 80 χιλ. Οθωμανοί Τούρκοι, 55 χιλ. Εβραίοι, 40 χιλ. Αρμένιοι, 6 χιλ. Λεβαντίνοι (απόγονοι Ευρωπαίων) και 30 χιλ. άλλων εθνικοτήτων. Οι Έλληνες ήταν πρώτοι σε πληθυσμό, εμπόριο και γράμματα, επικρατούσα γλώσσα η ελληνική, με πολλές ορθόδοξες εκκλησίες!

ΦΩΤΟ: 1 Η σημερινή Παραλία, 2 & 3 το λιμάνι, 4 η παλιά προκουμαία, 5 & 6 ο ξεριζωμός & η Μεγάλη Πυρκαγιά της Σμύρνης, από τις 31 Αυγούστου έως τις 4 Σεπτεμβρίου του 1922.

Η εικόνα του λιμανιού της Σμύρνης ζωντανεύει τη φρίκη και την παράνοια του πολέμου, του ξεριζωμού και της προσφυγιάς, της προδοσίας των απαρακινήτων της ελληνικής εκστρατείας Άγγλο-Γάλλων. Γράφτηκαν δεκάδες βιβλία με ιστορικές, μυθοπλαστικές κ.α. περιγραφές στην ακμάζουσα πόλη της Σμύρνης, για το λιμάνι της, αναφερόμενες κυρίως στην καταστροφή του 1922. Η Διδώ Σωτηρίου στο βιβλίο της «**ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΧΩΜΑΤΑ**» περιγράφοντας τη ζωή, τις περιπέτειες, τις στερήσεις, τις κακουχίες ενός Μικρασιάτη Αγρότη και τους θανάτους που έβαψαν τα αγαπημένα του χώματα κόκκινα, μας δίνει μια από πολλές, ανατριχιαστική εικόνα: ...."Η θάλασσα ανταριασμένη, κουνούσε πέρα δώθε δυο τουμπανιασμένα κορμάκια παιδιών σαν να τα νανούριζε: «Κοιμηθείτε! Δε θέλει πια η γης παιδιά!». Τα μικρά κεφαλάκια χτυπούσαν τα ύφαλα του εγγλέζικου καταδρομικού μ' επιμονή: «Ανοίξτε μας να μπούμε! Δε βλέπετε; Δεν ακούτε;» Δεν βλέπουνε! Δεν ακούνε!" ....

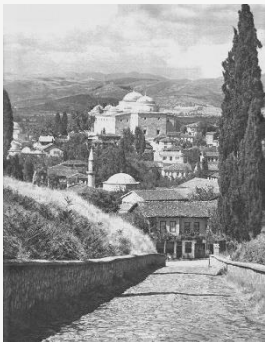
Η ΑΡΧΑΙΑ ΕΦΕΣΟΣ Ιδρύθηκε τον 10 π Χ αιώνα και παρήκμασε τον 15 μΧ αιώνα, λόγω της καταστροφής του λιμανιού, εξαιτίας των προσχώσεων του ποταμού Καΐστρου. Σύμφωνα με τις αρχαίες παραδόσεις που διέσωσαν οι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς ιστορικοί, γεωγράφοι κ.λπ. η Έφεσος κατοικήθηκε κατά τους προϊστορικούς (μυθικούς) χρόνους από τις Αμαζόνες (Στράβων). Η θέση της πόλης βρισκόταν σε κομβικό σημείο, ενώνοντας το Αιγαίο με τη μικρασιατική ενδοχώρα, γεγονός που συνέβαλε στην πολύπλευρη ακμή της Εφέσου. Ήταν αφιερωμένη στην Άρτεμη. Το μεγαλόπρεπο Αρτεμίσιο, που η κατασκευή του κράτησε 120 χρόνια, ήταν ένα από τα επτά θαύματα του Αρχαίου κόσμου.

ΦΩΤΟ: Χάρτης, Αρχαιολογικός χώρος Εφέσου - βιβλιοθήκη, το αρχαίο θέατρο, ο Ναός της Αρτέμιδας.

Α Π Ο Τ Η Ν Σ Μ Υ Ρ Ν Η Σ Τ Η Ν Π Ρ Ο Υ Σ Α (Γιιά σου Προύσα παινεμένη και στον κόσμο

ξακουσμένη...) Στην καταπράσινη 4η σε πληθυσμό πόλη της Τουρκίας (2,5 εκ), πόλη του Μεταξιού και του Καραγκιόζη. Η πόλη με την μεγαλύτερη βιομηχανική ανάπτυξη, η καρδιά της Τουρκικής αυτοκινητοβιομηχανίας!

ΦΩΤΟ-ΠΡΟΥΣΑ ΣΗΜΕΡΑ: 1 Το μεγάλο τέμενος Ουλού Τζαμί 1399, 2&3 το κέντρο και η αγορά της πόλης, 4 το μνημείο του Καραγκιόζη. **ΦΩΤΟ ΤΟΥ ΧΘΕΣ:** 1 Η είσοδος της Προύσας, 2 σπουδαστές του πρώτου Ευγενιδείου Ιδρύματος 1890. 3 Νεότουρκοι και Κεμάλ: διωγμοί, σφαγές, εκτοπισμοί, στρατόπεδα εργασίας. Η Προύσα αποχωρίζεται του Έλληνες κατοίκους της. Οι καμπάνες της Ορθοδοξίας παύουν να χτυπούν. 4 Πίνακας Ζωγραφικής. **ΠΡΟΥΣΑ** παλιά & πανέμορφη, πατρίδα των διάσημων ερμηνευτριών του ρεμπέτικου τραγουδιού, Ρόζας Εσκενάζη, Ρίτας Αμπατζή κ.α. που υμνήθηκε μέσα από τα ρεμπέτικα, περισσότερο για το «προυσαλιό» το καλύτερο χασίσι στην Τουρκία. Η Προύσα έχει σημαντική θέση και στην γαστρονομία της Τουρκίας, όχι μόνον για τις σπεσιαλιτέ της İskender Kebap (κεμπάπ με αράβικη πίτα, αρνίσιο κρέας & γιαούρτι), αλλά για την ζαχαροπλαστική της κ.α.!

Α Π Ο Π Ρ Ο Υ Σ Α Π Ρ Ο Σ Κ Ω Ν Σ Τ Α Ν Τ Ι Ν Ο Υ Π Ο Λ Η Η βασιλεύουσα Πόλη, ιδρύθηκε το 330 μ χ και κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς το 1453. Η πόλη θεωρείται «μνημείο σύμβολο» της παγκόσμιας χριστιανικής κληρονομιάς. Την κυβέρνησαν 81 Βυζαντινοί αυτοκράτορες, 32 σουλτάνοι Οθωμανοί και τελευταία 12 Τούρκοι πρόεδροι. Πόλη των τριών θαλασσών, διηπειρωτική στην Ευρασία, η μεγαλύτερη της Τουρκίας με 15,5 εκ κατοίκους, (η πρωτεύουσα Άγκυρα με 5,6 εκ.) αποτελεί το οικονομικό, πολιτιστικό και ιστορικό κέντρο της Τουρκίας.

Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας σε ένα επίσης σύγχρονο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων, από το πρώτο χιλ. μετά τους Ευζώνους, με 6 λωρίδες-τρεις ανά κατεύθυνση, σε λιγότερο από τρεις ώρες (161 χιλ.) φτάσαμε στη μεγάλη «Γέφυρα Ατατούρκ». Έχει μήκος 1510 μ και ενώνει την Ασιατική με την Ευρωπαϊκή Κωνσταντινούπολη. Είναι η πρώτη από τις 4 μεγάλες γέφυρες, δόθηκε σε κυκλοφορία το 1973. Επί προεδρίας Ερντογάν η γέφυρα μετονομάστηκε σε «Γέφυρα των μαρτύρων της 15^{ης} Ιουλίου», προς τιμή των θυμάτων της τελευταίας απόπειρας πραξικοπήματος των στρατιωτικών το 2016.

Νωρίς το απόγευμα φτάσαμε στην Κωνσταντινούπολη. Επισκεφτήκαμε τον Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου στο Πατριαρχείο. Εκεί ήταν και ο Παναγιώτατος Πατριάρχης Βαρθολομαίος, στην τελετή για τα 32 χρόνια από την ενθρόνισή του. Στο τέλος της τελετής όλοι οι επισκέπτες πήραμε αντίδωρο από το χέρι του.

Όσοι επιθυμούσαν από το γκρουπ την επόμενη ημέρα επισκέφτηκαν το Μπλε Τζαμί και την Αγία Σοφία (ξυπόλυτοι), το Υδραγωγείο της Πόλης κ.α.

Οι επόμενες δυο ημέρες περιείχαν την κρουαζιέρα στο Βόσπορο, όσες φορές κι αν επισκεφτείς την Κωνσταντινούπολη, την κρουαζιέρα στο Βόσπορο δεν την αρνείσαι, εκδρομή στα Πριγκηπόνησα-Σχολή Χάλκης, επίσκεψη στη μεγάλη σκεπαστή αγορά της πόλης και περιηγήσεις γνωριμίας με το κέντρο της Κωνσταντινούπολης. Τα βράδια διασκέδαση!

ΦΩΤΟ: Από την κρουαζιέρα στον Βόσπορο

ΦΩΤΟ : Από τα Πριγκηπόνησα

ΦΩΤΟ : Από κέντρο της Πόλης Ταξίμ και την είσοδο της κεντρικής αγοράς Καπαλί Τσαρσί

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Ανυπολόγιστη οικολογική καταστροφή και Θλιβερό θέαμα κατά μήκος της Εγνατίας Οδού, από την Ξάνθη έως τα ελληνοτουρκικά σύνορα, αποτέλεσμα της πύρινης λαίλαπας του καλοκαιριού. Ούτε ένα τετραγωνικό καμένο δεν συναντήσαμε κατά την διαδρομή μας, σε τουρκικό έδαφος.

Δάσος οι ανεμογεννήτριες στα τουρκικά υψώματα, δάση και βουνά! Ούτε σπιθαμή προς διάθεση εδάφους καλλιεργήσιμου, αλλά ούτε και στα βουνά υπάρχουν Φωτοβολταικά!

Με απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας του κράτους (Ερντογάν), από τις 24 Ιουλίου 2020 η Ορθόδοξος εκκλησία της Αγίας Σοφίας λειτουργεί ως τζαμί, ακυρώνοντας κυβερνητική απόφαση του 1934 να λειτουργεί ως Μουσείο. Μνημείο προστατευόμενο (δήθεν) από την ΟΥΝΕΣΚΟ. Η απόφαση αυτή του Ερντογάν επιβεβαιώνει ουσιαστικά ότι η Τουρκία έχει τα χαρακτηριστικά θεοκρατικού καθεστώσ, αρνούμενο ακόμα και τις βασικές αρχές περί ανεξιθρησκείας (έστω με διαβαθμισμένες οικονομικές επιβαρύνσεις για τους αλλόθρησκους) του Οθωμανισμού.

Εντελώς λανθασμένη η άποψη ότι «φτηνή τουρκική λίρα-φτηνή Τουρκία». Ελάχιστα προϊόντα, καθαρά τουρκικής παραγωγής επηρεάζονται. Αναπάντητο το ερώτημα με τόσο χαμηλούς μισθούς & συντάξεις πως ζει η μέση και κατώτερη οικονομικά τουρκική οικογένεια.

Ακμάζουσα η τουρκική βιομηχανία, δεν λείπει καμιά αντιπροσωπεία αυτοκινήτου-φτηνά ανταλλακτικά από την Προύσα! Σε πλήρη ανάπτυξη και ο τουρισμός! Ασφυκτιούν οι αγορές από τουρκικά προϊόντα, προεχόμενα από την τουρκική βιοτεχνία!

.....
Τελικά τίποτα δεν είναι τυχαίο, οι τούρκοι ψηφοφόροι (αναλφάβητοι, απολίτιστοι, θρησκόληπτοι ....) δεν επιλέγουν λάθος τον Ερντογάν για μισό αιώνα!

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΥΟ ΒΡΑΔΥΕΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Το πρώτο βράδυ σε κέντρο με ορχήστρα-μουσική, παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια, oriental με ανατολίτικους χορούς, ζογκλέρ και πολύ χορό! Το δεύτερο βράδυ σε άλλο κέντρο με ορχήστρα, ελληνική μουσική και τραγούδια, oriental και πολύ χορό!

ΦΩΤΟ από τα δυο βραδινά γλέντια στην Πόλη

